

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2ο

Η ΕΠΟΧΗ ΤΗΣ ΑΚΜΗΣ: ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟ ΤΗΣ ΕΙΚΟΝΟΜΑΧΙΑΣ ΩΣ ΤΟ ΣΧΙΣΜΑ ΤΩΝ ΔΥΟ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ (843-1054)

1. ΠΡΟΟΙΜΙΟ ΤΗΣ ΑΚΜΗΣ ΤΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

σελ. 32-33

α. Ο εκχριστιανισμός των Σλάβων

Οι Βυζαντινοί, κατά την περίοδο αυτή, **στράφηκαν προς το σλαβικό κόσμο και επιδίωξαν τον εκχριστιανισμό του.**

Στη Ρωσία

Μετά από μια αποτυχημένη επίθεση των Ρώσων κατά της Κωνσταντινούπολης οργανώνεται **ιεραποστολή** στη χώρα.

Στη Μοραβία

Μετά από **πρόσκληση** του ηγεμόνα της χώρας Ραστισλάβου οι Βυζαντινοί στέλνουν **ιεραποστόλους**.

Επικεφαλής ήταν οι αδελφοί **Κωνσταντίνος- Κύριλλος και Μεθόδιος**, που ανέλαβαν τον εκχριστιανισμό της χώρας.

Ο Κύριλλος, γνώστης της σλαβονικής (της αρχαίας σλαβικής γλώσσας)

- ✓ Επινόει το **γλαγολιτικό αλφάβητο** ◊ που στηρίζεται στο ελληνικό και
- ✓ Μεταφράζει την Αγία γραφή στα Σλαβονικά.
Έτσι η Λειτουργία και το κήρυγμα στη Μοραβία άρχισαν να γίνονται στη σλαβονική γλώσσα.

Αργότερα οι μαθητές τους

- ✓ εκδιώχθηκαν από τη χώρα και ο φραγκικός κλήρος κυριάρχησε

αλλά

- ✓ ο βυζαντινός πολιτισμός, χάρη στο έργο των δύο αδελφών, ρίζωσε βαθιά.
- ✓ Οι Σλάβοι οφείλουν τις απαρχές της εθνικής φιλολογίας τους στους δύο αυτούς ιεραποστόλους.

(Ο γλαγολιτικό αλφάβητο: ονομάστηκε το αλφαβητικό σύστημα στο οποίο γράφτηκαν τα αρχαιότερα έργα της σλαβικής γραμματείας (9^{ος} αιώνας) και στηρίχθηκε στην ελληνική γραφή. Το γλαγολιτικό ονομάστηκε πιθανότατα έτσι από το τέταρτο γράμμα του (Γ), που έχει την ονομασία γλαγόλ)

Στη Βουλγαρία

Όταν οι Βούλγαροι ζήτησαν από τον πάπα ιεραποστόλους,

- **το Βυζάντιο επενέβη** αστραπιαία, για να αποτρέψει την ένταξη της γειτονικής χώρας στη σφαίρα επιρροής της Δύσης.
 - ✓ Στρατός και στόλος απέκλεισαν τα σύνορα και τα παράλια της Βουλγαρίας και έτσι ο βούλγαρος ηγεμόνας Βόρης αναγκάστηκε να ενδώσει.
 - ✓ Το 864 μάλιστα **βαπτίστηκε** στην Κωνσταντινούπολη με ανάδοχο τον αυτοκράτορα και έλαβε το όνομα Μιχαήλ.

Β. Ο ανταγωνισμός μεταξύ των δύο Εκκλησιών – Το Πρώτο Σχίσμα

- Αφού βαπτίστηκε ο Βούλγαρος ηγεμόνας, ο Βόρης, ο ελληνικός κλήρος προχώρησε στην οργάνωση της Βουλγαρικής Εκκλησίας σύμφωνα με τις υποδείξεις του πατριάρχη Φωτίου.

- Ο Βόρης

- ✓ συνέτριψε την αντίσταση των βουλγάρων ευγενών (βογιάρων) , που έμεναν πιστοί στην εθνική θρησκεία,

αλλά

- ✓ γρήγορα απογοητεύθηκε από το γεγονός ότι η διοίκηση της Εκκλησίας ανατέθηκε σε έλληνα επίσκοπο και στράφηκε εκ νέου προς τη Ρώμη.

- Με τη συμπαράσταση του αυτοκράτορα, ο πατριάρχης Φώτιος

- ✓ απέκρουσε και τη νέα επέμβαση της Ρώμης και

- ✓ κατηγόρησε τη Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία για θέματα
α) λατρείας β) εκκλησιαστικής τάξης,

κυρίως όμως

γ) για το δόγμα ότι το Άγιο Πνεύμα εκπορεύεται και από τον Υιό (filioque).

Το δόγμα αυτό τελικά απορρίφθηκε από τη Σύνοδο του 867 και ο πάπας Νικόλαος αναθεματίστηκε (Πρώτο Σχίσμα).

- Το βουλγαρικό ζήτημα διευθετήθηκε με απόφαση της Συνόδου που συγκλήθηκε το 870 στην Κωνσταντινούπολη:
η Βουλγαρία θα υπαγόταν πλέον στη δικαιοδοσία του πατριαρχείου της Κωνσταντινούπολης.

 Βογιάροι: τα μέλη της παλαιάς βουλγαρικής και ρωσικής αριστοκρατίας, που συγκροτούσαν αρχικά τη συνοδεία των ηγεμόνων)